

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, csütörtök, 1908. július 16.

148. szám.

Kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Szerkesztőség és fők-kiadóhivatal (telefonszám 954)
Susák Uskočka ulica 54. II. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Magyar tengerpart.

A nyári hónapokban a fiumei vonat naponta százával viszi az üdülni vágyó magyart a tengerpartra. Az üdülésre van is mód, de olyan magyar nincs, ki a fürdőzés befejeztével ne azzal a tudattal fordítaná vissza szekere rudját, hogy „magyar tengerpart“ eleddig csak ábránd s megvalósításra vár.

Amióta Kossuth Lajos a „Hetilap“ hasábjain kiadta nagy jelszavát: „Tengerre magyar!“ azóta sok ezerszer változott az apály és dagály a magyar tenger sziklás partjain, és épp úgy a magyar közvélemény sokszor hullámzott fel és le, többször is hozva felszínre az eszmét, ám a valóságban minden a régiben maradt s a magyar tengerpart ma is csak oly kevésbé magyar, mint amennyire nem volt magyar ezelőtt hatvan és egynéhány esztendővel.

Pedig mi nagyon megtudtuk érteni ez eszme nagy horderejét s mindnyájan tudtuk már, hogy mit jelent saját tengerrel birni s mi ennél több: a világtengeren polgárral rendelkezni. Ámde az ősi Pató Pál ur ma is csak úgy temet el minden előhaladást: Ej, ráérünk arra még!

A jelszó élesen csendül fülünkbe ma is; értelme is oly csábos, olyan biztató, de a kivitelől visszahőkölünk s összetett kézzel várjuk, hogy mindent a kormány végezzen el.

Vessünk végre számot magunkkal: akarjuk-e, hogy az a tengerpart igazán magyar legyen; akarjuk-e, hogy a világtengeren polgárjogunk legyen; avagy jobban illik kezünkbe az ásó és kasza, mint az evező vagy a kormánykerék? Mert ember kell ám oda, magyar ember kell ahhoz, hogy elismerje a világot, hogy a magyar is létezik és életrevaló.

Hiába kereszteljük Rákóczinak, vagy a Tisza és Tatra nevével hajóinkat, ha rajtuk csak futóvendég a magyar és nem tartozéka a hajónak. Amíg annak az Ungaro-Croata hajós társaságnak az alkalmazottjai tisztán csak a parti morálakok közül kerülnek elő, addig a hajó, bár pénzünk fekszik benne, olyan idegen nekünk, mint a legutolsó indiánus kanóé.

Haj, minő büszke öröm zendül a magyar szívében, mikor egy-egy elegáns, de tekintélyes Hegedüs Sándor, Dániel Ernő, avagy éppen maga a harcra vértezett Árpád vezér szeldeli el mellette a vizet, de álljon csak szóba valamelyik matrózzal, hamar lelohad a büszkeség s helyét elfoglalja a rezignáció, hogy itt a magyar csak idegen náció.

Bizony-bizony csak álomvilág, amiben mi élünk! Ha van üdvös eszme, azt lelkesedéssel karoljuk fel, de csak a szavakig jutunk szon-tul senki sem mozdítja a kezét, hogy tegyen is valamit.

Pedig volna tenni való elég. Végtelen sokat tehetne ez irányban az iskola. Akkor nevelne igazán az életre az iskola, ha az ismert életpályák mellett az ismeretlenebb, de haszno-

sabbakra is ráirányítaná az ifjuság figyelmét. Ott volna helyén megismertetni, sőt megszerettetni a tengert, kedvet önteni azokba, akikben talán megvan a hajlam a vízi életre, ott kellene megérteni, hogy a tenger a népek amaz országútja, melyen a legolcsóbban s a legkönnyebben bonyolíthatják le kereskedelmüket.

Ott nincs országhatár, hol vámozt kelljen adni; ott csak az a kérdés, van-e saját hajód, van-e jó árucikked; ha van nyithatod az erszényt s ömlik bele a pénz! Igaz, hogy veszedelem is jár a tengerészettel, (a tengernek nincs rakoncája!) csakhogy aki mer, az nyer, gyáva népnek pedig nincs hazája! S aztán a vagyoni haladás mellett minő szellemi haszonnal jár a világlátogatottság! Nem kis dolog ez, sőt éppen ilyen apróságokon fordul meg az élet.

Világos dolog, hogy olyan tengerésznép sohasem lesz a magyar, mint aminő az angol, aki bármerre fordul szigethazájában, mindenfelől a tengerben tapos.

De módjával s lassanként mi is juthatnánk valamire, csak cselekedjünk is már valamit.

Mi nem küldjük fiainkat a tengerre, hogy egy-egy hajó legalább csakugyan a miénk lehessen, mi csak szórakozni megyünk a tengerpartra s sok kidobott pénzünkért még azt sem tudjuk megkövetelni, hogy az a matróz, vagy bárkás, akire becse éntünket bizzuk, magyar legyen, ha nem is születésre, de nyelvre legalább.

Sőt inkább mi szedjük elő német tudásunkat. Ebben pedig nem ártana egy kis sovinizmus, a mi pénzünk megér annyit, hogy érte megtanuljon magyarul lompos morálkja.

Ellenben a hadihajókra a mi zsebünkben vándorol a temérdek millió s az új ágyuk beszerzésével eszevesztetten sietünk. Pedig ugyan mit véd az a sok hajószörnyeteg?

Gyarmataink az indiákon nincsenek, a magyar tengerparton nincs magyar kultúra, melyet idegen ellenségtől kellene féltetnünk, kereskedelmi hajóinkat ha megvédi Neptunus, jó; mert a hadihajók ágyui legfennebb vihart tudnának támasztani, nem pedig elcsendesíteni.

Az a sok hadihajó hü képe a mi céltalan hadügyi politikánknak. Olyan valami ez, mint mikor a gazda ezután veendő kertje jövőben ültetendő csemetéiért egy vértés-regimentet fogad meg drága pénzen csősznek.

Amíg nincs magyar tőke, mely a magyar tengerparton, vagy a tengeren túl akarja kamatoztatni magát, s míg magyar pénzen épült hajóinknak nincs magyar legénysége, addig a magyar tengerről nem igen beszélhetünk s addig kár a milliókat a drága tengeri csőszökért kidobálni.

A hajósztrájk megszűnt.

Tegnap még aggodalommal nézett mindenki a jövő eseményei elé. Az általános sztrájk s a munkaadók részéről a kizárás küszöbén állottunk s a mikor a helyzet már a tarthatatlanság felé jutott: megtörtént a kibontakozás.

A sztrájk megszűnt.

A tárgyaló feleknek sikerült olyan módot találni, amelyet a sztrájkoló kapitányok, tisztek és gépészek nem utasíthattak volna el a nélkül, hogy a maguk érdeke ellen ne cselekedjenek. Öt napi forgalom szünetelés után tehát megtörtént a kibontakozás s ma már akadálytalanul közlekednek a Magyar-horvát hajóstársaság gőzösei. Megegyezés ugyan még nincs, de a felek bírják a garanciát arra nézve, hogy az ügy teljes rendezésében újabb nehézségeket nem fognak támasztani. Ezzel félig-meddig lezárultak a bérmozgalom eseményei. Ami ezután következik, az kevésbé érdeklő a közönséget, mert hiszen a hajók közlekednek s a kereskedelmi köröket nem éri többé kár.

A kibontakozásról szóló jelentéseink alább következnek.

A kibontakozás előzményei.

A kormányzó palotában tegnap délelőtt tartott tanácskozások eredményéről beszámoltunk. A Magyar-horvát hajóstársaság igazgatósága követte a sztrájkolóknak azonnali munkába lépését s ennek ellenében hajlandó volt az összes pontok fölött tárgyalni s a fizetés tekintetében is előzékenységet tanusítani.

Ez az ajánlat volt a megegyezés alapja. A munkaadók ligája a társaság megbízásából kezébe vette az ügyet s hosszas tanácskozás után levélben közölte a sztrájkolókkal a megegyezés lehetőségeit s a választ délután hat órára kérte.

A sztrájkolók erre értekezletet tartottak. Hosszas élénk vita után elhatározták, hogy hajlandók munkába lépni. De: különböző feltételek alapján. Ezeket a feltételeket összefoglalták s közölték az érdekeltekkel. A mérsékelt kívánságokat a társaság elfogadta s így jött létre a béke.

Mik a feltételek?

A kapitányok, tisztek és gépészek feltételei, amelyeket a társaság elfogadott, a következők:

1. Az összes sztrájkoló visszafogadása s régi szolgálatba való beosztása.
2. A sztrájk utján a társaság igazgatósága részéről nem következhetik semmiféle megtorlás, retorzió.
3. Az összes pontok tárgyalása egy bizottság által, a kormányzó elnöklésével. A bizottságban a kapitányok részéről Cosulich Jenő, Bacich Ferenc, Scarpa Erminic, a gépészek részéről Bertotti Bertalan, Bacich Emil és Blecich Ferenc foglalnak helyet. Az igazgatóságon kívül a tárgyalásokban résztvesz a munkaadók ligájának egy küldöttsége Righini elnöklésével, továbbá a m. kir. tengerészeti hatóság küldöttsége.

Kezdődik a munka.

A feltételek elfogadtván délután 6 és fél óráko. kezdetét vette a munka. Több kapitány és gépész nyomban elfoglalta a helyét s még tegnap este megkezdődtek a járatok menetrend szerint.

A sztrájk megszűnésének híre gyorsan terjedt el a városban s mindenütt általános

örömet keltett. A hajókon újra tüzelni kezdtek s a magasba emelkedő füstoszlopok is jelezték, hogy vége a sztrájkoknak.

A torpedónaszádok távozása

A hajóforgalom helyreállt s így fölöslegessé váltak a haditengerészet torpedónaszádjai, amelyek a sztrájk tartama alatt a postaforgalmat bonyolították le a szomszédos partvidékkel. A torpedónaszádok közül már kora reggel kettő visszaindult Pólába, míg a „Secretár” Fiumében maradt.

Jön az angol hajóraj.

Az általános sztrájk hírére az a kellemetlen jelentés érkezett, hogy az angol hajóraj elkerüli Fiumét. A sztrájk azonban megszűnt, a holnapra hirdett általános sztrájk elmarad, s így semmi akadály többé nincsen, amely lehetetlenné tenné az angol flotta látogatását.

UJDONSÁGOK.

— **Máv mérnökök távozása Fiuméből.** A kereskedelemügyi miniszter Kemény Sándor főmérnököt, aki kilenc éven át a fiúmei osztálymérnökségnél teljesített szolgálatot, Budapestre helyezte át s az új pályaudvar építéséhez osztja be. Kemény Sándor távozásával kiváló szaktudásáról ismert férfiú távozik Fiuméből, aki a fiúmei magyarság körében általános tiszteletnek és szeretetnek örvendett. Kemény Sándor szeptember elején hagyja el Fiumét. — **Hajtsy Barna** máv. fűtőházi mérnök, aki nyolc év óta szolgálja Fiumében az államvasutakat, egy év szabadságot kért s Szepesváraljára távozik, ahol az ottani villamos forrasztó gyár igazgatója lesz. Hajtsy Barna valószínűleg nem tér vissza szabadságának letelte után a Máv. szolgálatába. Vele is szaképzett rokonszenves fiatalember hagyja el Fiumét.

— **Az angol hajóraj Fiumében.** Mint értesülünk, az angol hajóraj pénteken délelőtt 10 és 11 óra között érkezik Pólából Fiuméba. A fogadtatásra folynak az előkészületek.

— **Áthelyezés.** A budapesti posta és táviratigazgatóság a kereskedelemügyi miniszter rendeletére **Nádasdy Mátyás** posta és távirat-tisztet hivatalból államköltségen Fiuméből Salgótarjánba helyezte át főnökhelyettesnek. Nádasdy távozásával a fiúmei postahivatal egy derék, törekvő munkását veszítette el, aki nemcsak főlebbvalói, hanem kartársai rokonszenvét is bírta. Távozásával alkalmából kartársai bucsulakomát rendeztek tiszteletére.

— **A gyorsírás hatása a fiúmeiekre.** A fiúmei gyorsírókör alelnöke, **Kertay Kató** kisasszony érdekes levelet küldött be hozzánk, amelyben megírja, hogy a múlt évben többen csupán a szegedi akció iránti lelkesedés folytán szinte játszva, a legnagyobb könnyedséggel sajátították el a gyorsírás művészetét, nem is gondolva arra, hogy ezen ideális törekvéstüknek idővel jelentékeny hasznát is veszik. Egyik tanítványa **Fischer Paula** ez év elején szüleivel kiment Amerikába és New-Yorkban egy magyar cégnél **magyar gép- és gyorsírónői állást** kapott. **Fischer** kisasszony levelében halásan emlékszik meg magyar gyorsírás tanítójáról, akinek újvilágban existenciáját köszönheti. Fizetése háromszor annyi, mint amennyit nálunk fizetni szoktak. **Kertay** kisasszony most Fiumében mozgalmat indít és felhívja az itteni gyárosokat és kereskedőket, hogy irodáikban gyorsírókat alkalmazzanak.

— **Uj rakodópart Moschienában.** A trieszti tengerészeti hatóság pályázatot hirdet Moschienában létesítendő rakodópart építési munkálataira.

— **Leszerelt Adria gőzös.** Tegnap érkezett Londonból kikötőnkbe az **Adria** hajóstársaság „Buda II” gőzöse különféle áruval. A hajópiacra uralkodó pangás miatt a társaság a hajóit kirakodás után kikötőnkbe leszerelteti.

— **A bán nyilatkozata körutjáról.** **Rauch Pál** báró horvát bán a Likából való megérkezése után, mint Zágrábból jelentik, a következőket mondotta egy újságíróknak:

— Utazásom alatt meggyőződtem, hogy ezen vidék számára egy egészen új program tervezetét kell kidolgozni, hogy ezeknek az embereknek létét biztosítsuk. Első sorban vízzel kell őket ellátni, mert egyszerűen hihetlen,

hogy egész községek tiz, sőt 16 kilométernyiről legyenek kénytelenek a vizet szállítani. **Gospic** vidéke az éhínség elé néz, mert azon a vidéken már hetek óta egy csepp eső sem esett. Valamivel kedvezőbb viszonyok csak a zrmnajei völgyben vannak, mert e völgyben valamivel vízenyösebb a talaj. **A tapasztalatok, amelyeket pártkülömbőség nélkül a horvát illetőleg a katolikus lakosság között szereztem, azt bizonyítják, hogy a nép tisztelettel viseltek a bán méltóság iránt, s ez azt is bizonyítja, hogy a horvát nép államfentartó, egészséges gondolkozású elemekből áll. A knini eseményeket inkább merényletnek, mint demonstrációnak lehet tartani s ez azt mutatja, hogy ott ahol az önálló szerbek többségben vannak, a horvát népet jellemző tulajdonságok teljesen hiányzanak. — z egyetlen hely, ahol a horvátok egy követ fujtak az önálló szerbekkel, **Novi** volt, ahol az eseményeket egyedül **Supiló** intézte, minthogy nyílt titok, hogy ennek az embernek céljai hová irányulnak. Végül kijelenthetem, hogy éppenséggel nem sajnálom, hogy magamat az ut fátadalmainak kitétem, mert alkalmam volt megismerni az országot és annak népét, ezeket az ismereteket pedig csak a helyszínen és nem a zöld asztal mellett lehet megszerezni.**

— **A közönség köréből.** Felkértünk az alábbi sorok közlésére:

Tisztelt Szerkesztő Uram!

Nyáron az ember sokszor szívesen veszi igénybe a villamosvasutat, ha hosszabb utat kell megtennie. Ennek meg van már az a természetes előnye, hogy nem szenvedünk annyira a rekkenő hőségtől. Fiumében azonban sajnos oly rossz a villamos összeköttetés, hogy az embernek sokszor félőráig kell várnia a villamosra s mire megérkezik, annyira tele van, hogy nem kap rajta helyet a várakozó. Nem lehetne ezen segíteni? S főképpen nem kellene-e gondoskodni arról, hogy a kocsik pontosabban és gyakrabban közlekedjenek? Tisztelettel: **S. D.**

(A kérést átutaljuk a villamos vasut igazgatóságához, ahol egyuttal arra is felelhetnének, hogy miért szedték le a magyar fölírásokat a kocsikról.)

— **A kikötőből.** **Julius 15.** Érkezett: „Bari” olasz gőzös 2 tonna gyümölcsessel; „Hermine” osztrák gőzös 1859 tonna kőszénnel; „Dante” olasz gőzös üresen; „Nicolaus” török vitorlás üresen. Indult: „Mátyás király” magyar gőzös Valenciába 130 tonna vegyes áruval és 260 tonna fával; „Elektra” osztrák gőzös Alexandriába 130 tonna cukorral, 90 tonna vegyes áruval és 60 tonna fával; XXXVII. és XXXVIII. számú torpedónaszádok Pólába.

— **A villamosvasut bevétele.** A fiúmei városi villamosvasut bevételei május havában a következők voltak: A villamosvasut szállított 211,858 személyt, amiből 22,557 korona volt a bevétele, mint az elmúlt év ugyanezen hónapjában a bevétel csak 20,008 korona volt. Az év elejétől május végéig 861,175 utast szállítottak s ebből származó bevétel 106,058 korona, míg az elmúlt évben az összbevétel ugyanezen idő alatt csak 83,964 koronára rugott.

— **„Vidéki és a helybeli marhák.”** Győr városában történt meg a napokban az a furcsa eset, hogy új vásárteret létesítettek és ott megkülönböztetést tettek a vidéki és a helybeli marhák közt. Nem tudjuk, vajjon a vidéki marhák nem fogják-e megorrolni ezt a sértő megkülönböztetést. A város ugyanis, hogy a közönség jobban eligazodjék, két táblát készítettett. Az egyik tábla felirata így szól:

„Bemenet a vidéki marháknak.”

A másik tábla felirata a következő:

„Bemenet a helybeli marháknak.”

Az a kérdés már most, vajjon a marhák el tudják-e olvasni a fölírásokat és respektálni fogják-e azokat?

— **A „Norddeutsche” és a „Hapag” mesterkedései.** Az idegen hajózási társaságok idegesen várják a parlamenti kampany kezdetét. Nem lett törvénynyé a kivándorlási novella, holott **Andrássy Gyula** gróf akarta és az idegen hajós-vállalatok nem akarták. A belügyminiszter akarata hajótörést szenvedett nyílt és titkos ellenzéseken és ha a kivándorlás őszszel megindul, a határrendőrségnek minden erejét

meg kell feszítenie, hogy a titkos kivándorlási ügynökök garázdálkodását legalább korlátok közé szorítsa. Az idegen hajóstársaságok és különösen a németek addig is mindenféleképpen mesterkednek, hogy bármi módon is engedélyhez jussanak. Legújában azt a tervet eszelték ki, hogy megszerzik az **Idegenforgalmi vállalat részvénytársaság** részvényeit, annyit, a mennyit megkaphatnak s ezzel, miután a legális fiúmei kivándorlást ez a társaság bonyolítja le, kezükbe kerül az **Adria-Cunard** magyarországi tüzete. Ez a tiszteséges ügyönkség kitűnő leple lesz a zug-ügynököknek és a tiltott kivándorlásnak, reméljük azonban, hogy kísérletük kudarcot fog vallani.

— **Ragadós betegségek.** A városi közegészségügyi hivatalnál e hó 6-tól 12-ig a következő betegségeket jelentettek be: **Vörheny 1, bárányhimő 2; halálozás nem volt.** Ezeknek kívül 2 tifuszos beteget szállítottak a városi kórházba.

— **Kihalászott holttest.** **Pioppi** közelében tegnap egy holttestet halásztak ki a tengerből. A rendőrorvos megállapította, hogy ötven év körüli férfi körülbelül 24 óráig volt a vízben. Zsebeiben semmiféle írást nem találtak s így nem sikerült kiletét megállapítani.

— **Hajózási szubvenciók.** Szegényes kereskedelmi tengerészetünkre aligha lehet le-sújtóbb statisztikát találnunk, mint az angol kereskedelmi tengerészetét, melynek szubvencionálásáról a következő adatok számolnak be:

Az 1907. évben Anglia összesen 662,775 font sterling postaszállítási államsegélyt fizetett ki. Ebben az összegben nem foglalatik a **Cunard** társaságnak 150,000 font sterlingre rugó évi segélye, amelyet ez a társaság a „Lusitania” és „Mauretania” gyorshajók forgalomban tartásáért kap. Az elmúlt évben így osztott meg az államsegély: a **Peninsular and Oriental Steam Navigation Co.** az Ausztrália és Keletázsai közötti postaszolgáltatásért 340,000 font sterlinget, a **liverpoli Elder, Dempster et Co.** hajóscég az Afrika nyugoti partjaira és Nyugat indiába teljesített járatokért 15,355 és 39,500 font sterlinget a **Pacific Steam Navigation Co.** délamerikai hajójáratáért 32,000 fontot, a **Canada Pacific** vasut a **Csendes óceán**on tartott hajójáratáért 60,000 fontot kapott.

— **Hadihajónk utja.** A „Kaiserin Elisabeth” hadihajónk távirati jelentés szerint **Lencadeba** érkezett, ahol három napig marad a hajón minden rendben.

— **Fenicse színház.** Ma este **Bonn** „Sherlock Holmes” kerül színre a messzinai társulat előadásában.

— **Bábaöszöndijak.** A pécsi m. kir. bábaképző intézet téli tanfolyama, egyéb iskolához hasonlóan szeptember 1-én kezdődik s magyar és német nyelven öt hónapig azaz 1909. január hó végéig tart. Az egész tanulás költsége, a lakást és ellátást is beleértve, mintegy 180 korona. 40 éven felül csak kivételesen vesznek fel olyanokat, kik már tanultak két hónapig és cédulát kaptak, most pedig rendes oklevelet óhajtanak szerezni. Szegény tanulók teljes vagy fél összegű ösztöndíjat is kaphatnak, különösen, ha olyan községekbe mennek letelepedni, hol okleveles bába még nincs. Kérvényüket az ilyenek a tanfolyam megkezdése előtt küldjék be az intézetnek, felszerelve keresztlevelel és erkölcsi bizonyítvánnyal. — A beiratás szeptember hó 10-éig tart. Magáért a fölvetéért külön folyamodni nem szükséges.

— **A Magyar Kör Cabaret estéje.** A Fiúmei Magyar Kör nagyszabású Cabaret-est rendezésére készül. A kör vezetőjének felkéri mindazokat, akik szerepelni óhajtanak, hogy szándékukról értesitse. A Cabaret-est idejét még nem állapították meg.

— **A fürdő tolvaja.** A cantridai csenőrség jelentést küldött a fiúmei rendőrségnek, amelyben tudatja vele, hogy a múlt hó 26-án egy hajóstiszt kárára elkövetett lopás tettesét letartóztatta. A tolvaj egy **Snarich József** nevű 19 éves büntetett rovott multu egyén, akinél megtalálták a lopott aranyórát, de a pénztárca, amelyben közel kétszáz korona volt, nem került meg. **Snarichot** **Voloscában** zárták el s onnan **Triestbe** szállítják.

Előfizetési felhívás.

Julius 1-re új előfizetést nyitottunk „A TENGERPART”-ra, amely Fiume egyetlen magyar napilapja s a közelmúlt eseményei után méltán számíthat minden fiumei magyar ember támogatására.

Aki még nem előfizetője lapunknak, siessen leróni azt a kötelességét, amelylyel minden magyar ember a magyar sajtóval szemben tartozik.

„A TENGERPART”

most már ötödik esztendeje szolgálja az országnak ezen a végpontján a magyar nemzeti és gazdasági érdekeket s mennél erősebbé tesszük, annál jobban felelhet meg nagy hivatásának.

Előfizetési árak:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „

„A TENGERPART”
kiadóhivatala.

Közleményeink csakis a forrás megnevezésével vehetők át.

Távirat ◀ Telefon.

Nemzetiségi képviselők akciója.

BUDAPEST, jul. 15. A román nemzeti-ségi képviselők a képviselőház bezárása után akciót indítottak, hogy az országos nemzeti-ségi képviselőket egyesítse az őszszel tárgyalandó választói reform ellen. Felhívást intéztek a nemzeti-ségi képviselőkhez, akiknek megbízottai tegnap konfereciát tartottak, amely azonban minden eredmény nélkül zárult. A tót nemzetiségű képviselők nem voltak hajlandók egységes akcióba beleegyezni.

Zeppelin léghajója megsérült.

FRIEDRICHSHAFEN, jul. 15. Zeppelin gróf kormányozható léghajójának mára tervezett fölszállása elmaradt, mert a léghajó megsérült.

Dráma a fővárosban.

BUDAPEST, jul. 15. Kovács Lajos cukrász, aki vagyonát elvesztette, elkeseredésében rárohant feleségére. Kerékgyártó Berára s három revolverlövessel agyonlőtte, azután pedig magát lölte agyon.

Meggyilkolt csendőr.

GARAMUJFALU, jul. 15. A parasztok meglestek egy csendőrt, közrefogták s harmincnégy kézsurással megölték. A gyilkosok közül egyet sikerült elfogni.

Csajkások zendülése.

ZOMBOR, jul. 15. A határvidéki csajkások pöri folytattak a kincstár ellen, amelyet elvesztettek s a kincstár 70,000 korona perköltség fizetésére ítélte. Emiatt nagy zendülés támadt a vidéken. A zendülőket karhatalommal verték szét. Szabadkáról katonaságot rendeltek ide, hogy szükség esetén készenlétben legyen.

Az osztálysorsjáték huzása.

BUDAPEST, jul. 15. Az osztálysorsjáték mai huzásán 15,000 koronát nyert a 63,170. számú sorsjegy. A 10,000 koronás nyereményeket a 99,280 és 105,523 számú sorsjegyek ütötték meg.

Középamerikai háború.

NEWYORK, jul. 15. Hondurasból aggasztó hírek érkeznek a forradalom terjedéséről s féltő, hogy Középamerikában általános háború fog kitörni.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Telefon-számok:

Szerkesztőség 954
Kiadóhivatal 229
Nyomda 920

CIGALE

tengeri fürdő

Lussinpiccolo mellett. — 200 kabin.

VILLA TRIESTE - Lido Venence

Elsőrangú Maison Meubleé. Előkelő csendes ház.

Tulajdonos: Dr. Janovitz Guido orvostudor.

Rendelés a villában d. e. 11—12 és d. u. 3—4 órákor.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Veencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

GRADO TENGERI FÜRDŐ

Goldberger szálló és étterem

a fürdővel szemben tengeri kilátással.
Villanyvilágítás.

Kitünő bécsi és magyar konyha.
Goldberger vendéglője - Trieszt.

TRIESZT, Piazza della Borsa 7 I.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleiknek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Globus Hirlapügynökség.

újság-elarusítás rögtön a

vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Magyar Vendéglő

FIUME, Riva Szapary

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Közvetlenül a termelőktől beszerzett magyar borok. Állandóan frissen csapolt kőbányai márciusi s dupla malátásör.

Vendégszobák tengeri kilátással.

„De la Ville“

szálloda, kávéház és étterem.

FIUME, Deák-korzó.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

Tulajdonos
Szentgyörgyi Ferenc.

T. cz.

Azon czéltől inditattva hogy fiumei és susáki vevőközönségünket az eddiginél is gyorsabban és figyelmesebben kiszolgálhassuk, nem riadtunk vissza azon áldozattól sem, hogy

Fiumében Via Gisella 4. sz.

alatt külön városi raktárt szervezzünk, mely azonban továbbra is a mi vezetésünk és kezelésünk alatt marad.

A telep mátol kezd meg működését s onnan történnek majd mind a hordó mind a palacksör, valamint a jég és szénsav szállítások helybeli és susáki t. vevőink részére.

Ezen városi osztályunkat külön telefonállomással és pedig

400 szám alatt

szereztek fel és kérjük, hogy ezentul becses rendeléseit ezen városi raktárunknál szíveskedjen feladni.

Kiváló tisztelettel

Kőbányai Polgári Serfőző Részv.-Társ.

Kivítéli telep Fiumében.

Halál a poloskákra!!!

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragadós betegségek ellen fertőtleníti. Elarusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1.50 házhoz szállítva.

Lakások fertőtlenítése elvállaltatik.

Egy jól jövedelmező

fióküzlet elszámolásra

átadó. Magyar, német s olasz nyelv megkivántatik. Bővebbet a kiadóban.

LIDO-VELENCZE

Klimatikus gyógyhely és tengeri fürdő. — Nagy kinesiterapiai intézet. — A nagy fürdőházban kávéház és étterem tágas terrasszal a tengerre. — Naponta hangverseny.

Grand Hôtel des Bains

Grand Hôtel Lido Hótel Villa Regina

Julius 1-én megnyílik az új
Excelsior Palace Hótel

Dependanceok és villák:

Elena — Jolanda — Ortensia — Maria — Emma — Elisabetta
parkkal, tennispályákkal stb.

Nagy hangversenyek, színház és változatos szórakozások.

Cim: BAGNI LIDO - VENEZIA.

LIDO-VELENCZE

Maison d'Italie Villa Monplaisir

Villa Thea Villa Bellevue Hotel Margherita

Elsőrendű házak modern kényelemmel berendezve.
Legjobb fekvésben a Lidón. Villanyvilágítás mindenütt.
Fürdők és zuhanyok. Telefon. Külön lakrészek családoknak konyhával.

Tulajdonos
PONTELLO R.

Szobák 5 lirától feljebb. Teljes penzió 8 lirától feljebb.

Az új bérlő által teljesen újjáalakított
és kiválóan vezetett

THERAPIA PALACE

CIRKVENICÁBAN

kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet
nyújt mérsékelt áron.

Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fő-
vényű tengeri fürdő, saját tehenészet,
jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Telefon száma 19.

Raktárak: Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.
ajánlják dusan felszerelt raktárakat hazai gyártmányu

Excelsior zománcedényekben

Berndorfi Krupp-féle nickel-edényekben

és mindenféle konyha- és háztartási cikkekben.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.

SPORT VENDÉGLŐ

Fiume, via Germania 2 a Jellačić kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. - Kitűnő borok.

Kőbányai Polgári Sör.

WEISZ JENŐ vendéglős.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda
a villamos vasut mentén. Villamos világítás,
lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

ADRIA ÉTTEREM

— FIUME, —

Piazza Elisabetta. o—o—o Via Adamich.

A város központjában.

Idegenek találkozó helye.

Kitűnő konyha.

Minden időben friss halak.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hullás
ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2., sz. (az Europa szálló kö-
zelében.)

és minden drogériában és fodrászüzletben.

Lockey HOFBRÄU SZÁLLÓDÁJA ABBAZIA.

Központi fekvés a Curpark mellett

Villamos világítás

Szobák pensioval vagy a nélkül

Polgári árak.

Figyelmes kiszolgálás.

Kitűnő magyar konyha.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek
találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron
és étlap szerint.

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Grand Hotel Zehentner

elsőrangú szálló és penzió

ABBAZIA

szemben a mólóval.

52 szoba. Tengeri és édesvíz fürdők a
házban. Villamos világítás. Cukrászda.

Klubbhelyiség.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett. Szigorú pontosság s kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

ALTBERGER IGNÁCZ.

Fiume, Via Sanità Adria Palota.

TELEFON 923.

Dr. Krisković Vladimir

fogorvosi műterme

FIUME,

Via del Porto I. emelet

Specialista aranyfogak s koronák betevésében. Fájdalom nélküli műtétek.

Rendelés d. e. 8—12

és d. u. 2—6 órakor.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrasáy

(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —

Magyar lapok! — Modern kényelem!

FÉRFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD
és olcsón tisztít s javít szakszertűen
férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME

Vicolo dell'Ospedale 30
(Hungária szállóval szemben.)

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulatos olcsón
ad el férfi- női- és gyermek cipőket

Szekulesz Sándor japán és kínai áruház
FIUME, Via Alessandrina I.